
Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a június 3-9. közötti időszakra

Május utolsó és június első napjaiban gyakran alakultak ki rövid záporok, amelyeknek során többnyire csak néhány mm csapadék hullott. Jelentősebb mennyiségű csapadék csak Abaújszántón hullott, május 28-án (16 mm). A kisebb mennyiségeknek azonban nem volt számottevő hatása, ugyanis az esők végeztével az időjárás jórészt napos és szeles volt. Ez pedig gyorsan felszárította mind a talaj felszínét, mint a szőlőtőkék lombzatát.

A csapadékos és szeles időjárás nehezíti a növényvédelmi kezelések elvégzését. A hajtások befűzése az aktuális teendő az ültetvényekben. A zöldmunkák során törekedjünk a szellős lombzat kialakítására.

Fenológia

A szőlő hajtásainak fejlődése továbbra is intenzív. A virágzás előtti állapotban van a szőlő.

Lisztharmat

A lisztharmat fürtön való megjelenésével még nem találkoztunk. A levéltünetet több ültetvényben látható. Azonban közeledünk a virágzáshoz, e fenológiai stádiumban pedig a szőlő rendkívül érzékeny a lisztharmatfertőzésre. A cél most továbbra is a lombon való felszaporodás megelőzése. Ahol eddig nem használtak felszívódó készítményeket, ott most már mindenképp ajánlott a kén mellé társítani ilyen hatóanyagot tartalmazó növényvédő szert. Permetezési fordulókat tekintetben lehetőleg kerüljük a hosszú, 14 napos fordulókat. A kén hatékonysága 15°C alatt romlik, 25°C felett pedig perzselést okozhat. Ökológiai gazdálkodásban kén és olajos készítmény kombinációjával végezzük el a permetezést.

Peronoszpóra

A csapadékos körülmények kedvezőek a peronoszpóra számára, azonban elmúlt két hónap száraz időjárása az oospórák részére nem volt kedvező. Korai a kórokozó jelentős fellépésére nem kell számítanunk. Tünetekkel még nem találkoztunk az ültetvényekben. Délről azonban még érkezhet fertőző spóratömeg a vegetáció későbbi részében. Jelenleg a kontakt szerek elegendőek a kórokozó elleni védekezéshez. A hajtások gyors ütemű fejlődése miatt csak rövidebb permetezési fordulókat tudunk jobb fedettséget biztosítani a kontakt szerekkel. Konvencionális művelés esetén mankoceb vagy metiram hatóanyagok közül válasszunk. Ökológiai gazdálkodásban pedig rézkészítményt alkalmazhatunk (rézoxiklorid vagy rézhidroxid).

Fekete rothadás

A kórokozó tünetével nem találkoztunk eddig az ültetvényekben. A csapadékos viszonyok azonban kedveznek a kórokozónak. Továbbá közeledünk a virágzáshoz, a fekete rothadás pedig a virágzástól számított 6-7 hétig jelent veszélyt a termésre. Ebben az időszakban kell védekeznünk a kórokozó ellen. A fekete rothadás ellen alkalmazható hatóanyagok: mankoceb, metiram, tebukonazol, miklobutanil, difenokonazol. Ökológiai gazdálkodásban sajnos nem áll rendelkezésre növényvédő szer a kórokozó ellen. Ezért agrotechnikai módszerek (szellős, gyorsan felszáradó lombzat kialakítása, ültetvény gyommentesen tartása) segítségével kell mindent megtennünk a megelőzés érdekében.

Tarka szőlómoly

A lárvák által károsított virágbimbók és a kialakított hernyófészkek láthatóak a fürtökön. Ahol megtörténtek a rovarölő szeres kezelések a moly lárvák ellen ott most nincs teendő. Azokon a területeken, ahol nem történtek meg, ezek a kezelések ott már nem ajánlott elvégezni őket. Ennek okai, hogy az idősebb lárvák ellenállóbban az inszekticidekkel szemben, illetve az általuk kialakított

szövedék (hernyófészek) védelmet nyújt számukra a rovarölő szerekkel kapcsolatban. Most tehát készüljünk a második nemzedék rajzásának nyomon követésére és a védekezést a második nemzedék ellen tervezzük.

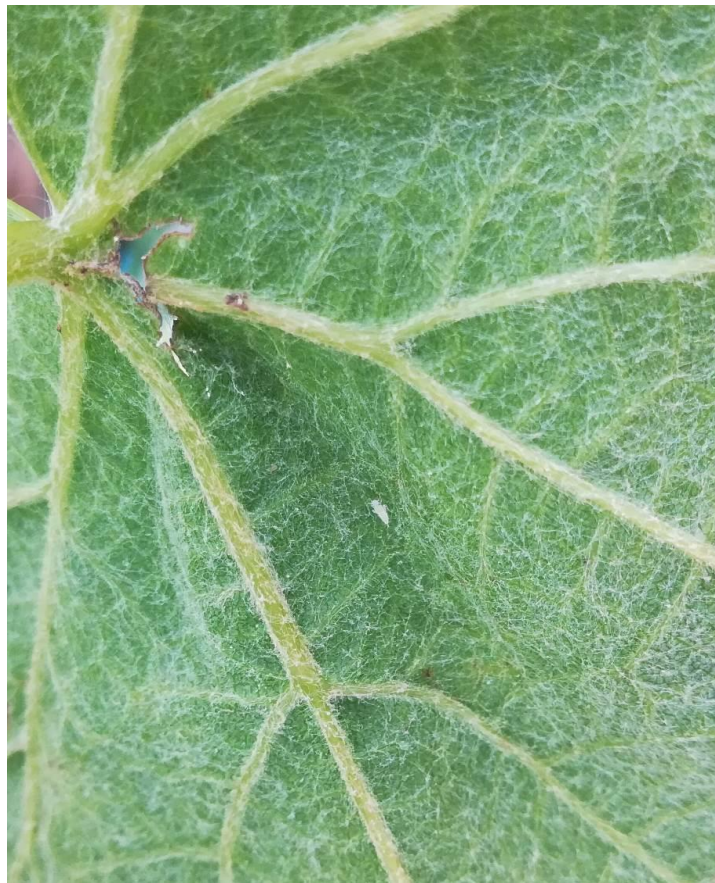

Hernyófészekből kiszedett tarka szőlőmoly lárvája

Amerikai szőlőkabóca

Az L1-es és az L2-es fejlettségű lárvák is jelen vannak az ültetvényekben. A fiatal lárvák a tőke alsó leveleinek fonákán figyelhetőek meg. Az ültetvényben végzett megfigyelés során a levelek óvatos megfordításával találhatjuk meg a lárvákat. A védekezés egyelőre nem szükséges. Az a harmadik lárvastádium megjelenésekor lesz aktuális. Az amerikai szőlőkabóca a szőlő aranyszínű sárgaság megbetegedését okozó fitoplazma vektora szőlőben. Mivel a kórokozó ellen nem tudunk hatékonyan védekezni, ezért a vektorszervezet elleni rovarölő szeres kezelésekkel tudjuk megelőzni a betegség terjedését. Fontos, hogy ne csak az ültetvényekben, hanem a házi kerti tőkéken is végezzünk megfigyelést és indokolt esetben védekezést. A kabóca elleni védekezéskor is legyünk majd figyelemmel a rovarölő szerek AKG szempontból történő besorolására.

A fitoplazmának a szőlő mellett több gazdanövénye van, ezek közül legjelentősebb az erdei iszalag. E növényről más kabóca fajok át tudják vinni a kórokozót szőlőre, ahol az elterjesztésében már az amerikai szőlőkabóca játszik szerepet. Ezért ajánlott az ültetvényekből és közelükből eltávolítani az erdei iszalagot.

Amerikai szőlőkabóca lárvája a levél fonáki részén

Atka

Mind a szőlő-gubacsatka, mind a szőlőlevélatka károsítása gyenge az ültetvényekben. Így a védekezés nem indokolt.

Az elmúlt években a borvidék több ültetvényében jelentkezett a szilva-takácsatka kártétele. A tünetek tavasz végétől, nyár elejétől láthatóak. A károsítás nyomán a levelek a sárgulnak. A tünetek gyakran foltszerűen jelentkeznek az ültetvényeken. Védekezésre a spirodiklofen vagy az abamektin hatóanyagok használhatóak. A kártevő elleni védekezésnél fontos, hogy megfelelő növényvédő szer borítottságot érjünk el a levél fonáki oldalán is.

Szőlő-gubacsatka kártétele

Vad

Különösen az erdő közeli parcellákban számíthatunk kártételre. Távoltartásukra használhatunk emberi haját, valamint állati zsiradék, vagy perlit/fakátrány/etil-merkaptán hatóanyagú készítményeket.

Vad okozta kártétel

Gyomszabályozás

A csapadékos időszak kedvez a gyomok fejlődésének. Erőteljesebb gyomosodás várható. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soralkak gyomirtására a soralkművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.05.26-06.01.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	15	11,1
Sátoraljaújhely Szemszúró	14,6	10
Hercegkút Hosszúhegy	15,4	13
Tolcsva Nyakvágó	15,5	6,3
Erdőbénye Lócse	15,5	3,7
Vámosújfalú Rány	15,2	9,2
Olaszliszka Haraszt	15,8	6,7

Szegi Poklos	16,1	7
Tarcal Bakonyi	14,9	4,4
Tokaj Hétszőlő	16,2	5,9
Bodrogkeresztúr Dereszla	15,9	4,5
Mád Juharos	15,7	6,7
Mád Úrágya	15,2	6,9
Tállya Nyergesek	15,1	6,2
Abaújszántó Kassaváros	14,2	19,5

Várható időjárás 2020.06.03-09.

A keddi hűvösebb időt melegedés követi, csütörtökön és pénteken 22-25°C várható. Szombaton újra visszaesik a hőmérséklet pár fokkal. Vasárnaptól aztán ismét melegszik az idő. Csapadékos napok elé nézünk. Szerdán csupán kisebb zápor alakulhat ki. Csütörtökön, pénteken és szombaton nagyobb, 10 mm-t meghaladó csapadéokra van kilátás. Ezeken a napokon a szél is megélénkülhet, 35-55 km/h-s szellőzések várhatóak.

Pableczki Bence
Nővényorvos